

CRNA GORA

Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki

Broj:UP.0907-319/2025

ESJN: 101446

Podgorica, 29.12.2025.g.

Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki u vijeću sastavljenom na osnovu Odluke o sastavu vijeća broj 09-426/25-382/1 od 01.04.2025.g., na osnovu člana 192 stav 1 tačka 8 i člana 206 stav 1 Zakona o javnim nabavkama ("Sl. list CG", broj 74/19, 03/23, 11/23 i 84/24), u postupku po žalbi "Infostream" d.o.o. Podgorica od 28.10.2025.g., izjavljenoj preko punomoćnika Mladena Janjevića, advokata iz Podgorica, protiv tenderske dokumentacije Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, broj 01-3875/2 od 14.10.2025.g. za otvoreni postupak javne nabavke, na sjednici održanoj dana 29.12.2025.g., donijela je

RJEŠENJE

1. Usvaja se žalba "Infostream" od 28.10.2025.g., pa se poništava tenderska dokumentacija Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore broj 01-3875/2 od 14.10.2025.g. za otvoreni postupak javne nabavke, u dijelu "Uslovi za učešće u postupku i zahtjevi u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke" pod tačkom 5 "Stručna i tehnička sposobnost" i pod tačkom 8 "drugi uslovi", te u dijelu tehničke specifikacije pod tačkom 1. "postojeći informacioni sistem fpio i izvori podataka" i u dijelu tehničke specifikacije pod tačkom 4. "tehnički, funkcionalni i nefunkcionalni zahtjevi".

2. Nalaže se Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore da u roku od 15 dana od dana objavljivanja ovog rješenja, u skladu sa članom 94 Zakona o javnim nabavkama, otkloni nepravilnosti na koje mu je ukazano ovim rješenjem i o tome obavijesti Komisiju za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, u roku od tri dana od dana otklanjanja nepravilnosti.

3. Sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje postupka u iznosu od 2.603,31 eura, Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki vratiće "Infostream" d.o.o. Podgorica, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ovog rješenja.

4. Obavezuje se Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore da "Infostream" d.o.o. Podgorica nadoknadi troškove postupka na ime sastava žalbe u iznosu od 400,00 eura, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ovog rješenja.

Obrazloženje

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, je kao naručilac, dana 14.10.2025.g. objavio na ESJN tendersku dokumentaciju broj 01-3875/2 za otvoreni postupak javne nabavke usluga razvoja e-servisa Fonda, zatim dana 15.10.2025.g., dana 21.10.2025.g. i dana 04.11.2025.g. objavio izmjene predmetne tenderske dokumentacije.

Privredni subjekat "Infosteam" d.o.o. Podgorica je, dana 28.10.2025.g., putem ESJN, preko punomoćnika Mladena Janjevića, advokata iz Podgorice, izjavio Komisiji za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Komisija za zaštitu prava) žalbu protiv navedene tenderske dokumentacije zbog nezakonitosti iste. Žalilac u žalbi, u bitnom, ističe da je naručilac postupio suprotno članu 79 Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN) jer je u opisu predmeta javne nabavke naveo: "Predmet ove nabavke je razvoj javnog portala za građane Crne Gore koji će omogućiti siguran, pouzdan i transparentan elektronski uvid u podatke iz internog informacionog sistema Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore (u daljem tekstu: FPIO). Portal mora biti razvijen u skladu sa savremenim tehnološkim principima i standardima i baziran na arhitekturi koja omogućava visoku dostupnost, sigurnost i interoperabilnost sa drugim informacionim sistemima javne uprave", Predmet javne nabavke: Nabavka perpetual licenci, instalacija 1 konfiguracija za integracionu platformu. Implementacija do pet (5) elektronskih servisa (identifikuje, definiše ih i specificira Fond penzijskog i invalidskog osiguranja tokom funkcionalne analize). Obuka: princip "train the trainer" (obuka trenera), Dokumentovanje i Garantno održavanje u trajanju jedne godine. Predmet javne nabavke ne obuhvata hardverske komponente. Fond penzijskog i invalidskog osiguranja je obezbijedio hardverske resurse za ovaj projekat. Potrebno je uspostaviti dva okruženja (razvojno/testno i produkciono okruženje)", iz čega proizilazi da je predmet nabavke Implementacija do pet (5) elektronskih servisa (identifikuje, definiše ih i specificira Fond penzijskog i invalidskog osiguranja tokom funkcionalne analize), te da predmet javne nabavke nije određen sada, već da će isti biti određen naknadno. Dalje, navodi da može da se dogodi da se implementira svega 1 ili 2 elektronska servisa, a da ponuđači sada, već u ovoj fazi, moraju dati ponudu kao da će se implementirati svih 5 elektronskih servisa, pritom, dajući ponudu za maksimalan broj elektronskih servisa, moraju da angažuju maksimalan obim svojih kapaciteta i resursa, koji kasnije mogu biti neiskorišćeni, zbog čega će biti u neizvjesnosti, jer će u svojoj ponudi morati angažovati kapacitete kao da će se raditi svih 5 elektronskih servisa, pa se ne može predmet javne nabavke formirati tako što će ponuđač "biti pripravan", nego predmet javne nabavke mora biti jasno i precizno određen, pa je tehnička specifikacija sačinjena na ovakav način suprotna članu 87 ZJN. Ističe da je konfiguracije sistema pogrešna, jer je projekat za sistem rađen tokom 2023.g., pa nijesu iste karakteristike kako je to opisano u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji, pa to nesporno utiče na procijenjenu vrijednost javne nabavke, obzirom da je logično da ne može biti ista vrijednost za 1, za 2 ili za 5 elektronskih sistema, kao i da su u dokumentu AKCIONI PLAN 2025-2026 STRATEGIJA REFORME JAVNE UPRAVE 2022-2026 - navedeni elektronski servisi koji se razvijaju u javnoj upravi, ali se ova dokumentacija ne poziva na taj dokument, niti je moguće naslutiti o kojim servisima se radi, pa je nemoguće odrediti obim posla i definisati isporuke. Dalje, navodi da je naručilac narušio načelo konkurencije osnovom člana 8 ZJN u dijelu uslova "stručna i tehnička sposobnost" iz

razloga što se zahtijeva dostavljanje potvrde o prebivalištu na teritoriji Crne Gore., na koji način su isključeni inostrani ponuđači, čiji zaposleni nemaju prebivalište na teritoriji Crne Gore. Ističe da je sporan zahtjev u pogledu stručne osposobljenosti, koji se odnose na: "Poslovni analitičar Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: >5 godina iskustva na poslovima poslovnog analitičara/dizajnera na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema Sertifikat: Project Management Professional (PMP ili ekvivalent)" iz razloga što je PMP sertifikat za projekt menadžment - PMP (Project Management Professional) sertifikat koji je namjenjen za oblast upravljanja projektima, tj. da osoba posjeduje znanje, vještine, alate i tehnike neophodne za uspješno vođenje projekata, a koji sertifikat ne potvrđuje da je osoba kompetentna za rad na poslovima analitičara/dizajnera na izradi ili implementaciji ili održavanju informacionih sistema, pa ne može biti uslov za navedenu poziciju, jer se radi o drugim vještinama, kao i zahtjev za developera: "Developer komponente za integraciju aplikacija Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: >3 godina iskustva na poslovima arhitekta na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema Sertifikat: Profesionalna sertifikacija za integracionu platformu ili ekvivalent", gdje je nejasno šta je profesionalna sertifikacija za integracionu platformu ili ekvivalent, gdje je dodatno naručilac u uslovima odredio da je ponuđač dužan da dostavi pisano ovlaštenje (autorizaciju) izdato od proizvođača, ovlaštenog zastupnika ili distributera software-a, za integracionu platformu. Takođe, ističe da su u okviru predmetne tenderske dokumentacije objavljene informacije u vezi sa postojećim sistemom, koje ne odgovaraju stvarnom činjeničnom stanju, kao i da tehnička dokumentacija ne prikazuje stvarno stanje informacionog sistema Fonda PIO iz razloga jer je u tenderskoj dokumentaciji netačno opisan postojeći sistem Fonda PIO i naveden je opis sistema kakav je bio prije 2023.g., sa verzijama opreme i Oracle baze koje se više ne koriste. Navodi da je za aplikativnu komponentu iskorišćen Oracle Application Server 10g R2 Forms&Reports services, dok je za baznu komponentu iskorišćena Oracle 19c baza podataka koja je instalirana kao RAC (Real Application Cluster) baza. Operativni sistem na aplikativnim serverima je: RedHat Enterprise Linux 5.3 x64. Operativni sistem na baznim serverima je: RedHat Enterprise Linux 5.5 x64, na koji način je naručilac onemogućio ponuđačima da sačine odgovarajuću ponudu, jer su namjerno ili nenamjerno dovedeni u zabludu po pitanju tehničke specifikacije postojećeg sistema koji ne predstavlja stvarno stanje sistema FPIO, što je suprotno članu 87 ZJN, pa je prema navedenoj tenderskoj dokumentaciji koju je sastavio naručilac nemoguće dostaviti valjanu ponudu, jer komponente sistema nisu onakve kakve su u Fondu PIO jer su Hardverska i softverska komponenta nadograđene tokom 2023.g. kroz dva tenderska postupka: <https://cejn.gov.me/tenders/view-tender/45610> ; <https://cejn.gov.me/tenders/view-tender/42785>. Takođe, sporna je još jedna stavka u Tenderskoj dokumentaciji, koja ukazuje na prilagođavanje tehničkih karakteristika predmeta nabavke određenom privrednom subjektu ili određenom predmetu iz razloga što su prisutne ogromne razlike u tehničkoj specifikaciji opisanog informacionog sistema i opreme koju koristi trenutno FPIO, a koja je nabavljena 2023.g. Navodi da je i pored izvršene izmjene tenderske dokumentacije dana 21.10.2025.g. gdje je navedeno da treba instalirati 19c, i dalje postoje greške i nedostaci u opisu sistema i postoje nedostaci i kada je riječ o sljedećem: "Rješenje mora biti proizvod vendara. Čisto open source rješenje nije prihvatljivo. Sve zahtijevane funkcionalnosti treba da budu od jednog vendara kako bi se minimizirali troškovi održavanja i napora. Svi softverski komponenti potrebni za normalan rad platforme moraju biti uključeni u licence". Ovakav zahtjev Naručioca

je sporan, jer je nejasno što predstavlja termin "Čisto open source rješenje?" iz razloga jer termin ne postoji - funkcionalnosti "od jednog vendora". U konačnom, predlaže da Komisija za zaštitu prava poništi predmetnu tendersku dokumentaciju, te da mu vrati sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje žalbenog postupka, kao i troškove stavljanja žalbe u skladu sa AT.

Naručilac je dana 31.10.2025.g., putem ESJN, dostavio Komisiji za zaštitu prava spise predmeta, a dana 04.11.2025.g. odgovor na žalbu u kojem u bitnom ističe da je predmet nabavke određen po vrsti i nazivu i predstavlja tehničku, tehnološku i funkcionalnu cjelinu shodno članu 79 ZJN iz razloga što predmetna tenderska dokumentacija propisuje: razvoj javnog portala FPIO, nabavku perpetual licenci i instalaciju i konfiguraciju integracione platforme, implementaciju do 5 e-servisa, obuku, dokumentovanje, garantno održavanje, te rad u dva okruženja (razvojno/testno i produkciono), što nesumnjivo omogućava sačinjavanje odgovarajuće ponude. Formulacija "do pet (5) e-servisa" ne čini predmet neodređenim, već je opseg gornjom granicom jasno ograničen i uobičajeno se koristi u projektima tipa *analiza-dizajn-izvedba*, gdje se funkcionalna analiza služi preciziranju sadržaja isporuka unutar već definisanog predmeta, a ne njegovom naknadnom određivanju. Ističe da predmetna tenderska dokumentacija već sada određuje ključne obavezne karakteristike rješenja: SOA princip, integracija sa internim Oracle RAC sistemom, real-time prikaz, TLS i kontrola pristupa, visoka dostupnost, skalabilnost, interoperabilnost, NSeID autentifikacija, zahtjevi performansi (≤ 5 sek u 95% slučajeva), sigurnosni principi "security by design/default", segmentacija i mikrosegmentacija, logging i izvještavanje. Ističe, da predmetna tenderska dokumentacija zahtijeva do 5 e-servisa jer je to planirani maksimalni obim projekta i takav pristup je nediskriminatoran i jednak za sve učesnike: svi nude na isti maksimalni obim, uz mogućnost fazične realizacije u sklopu projektnih faza (analiza $\rightarrow$ razvoj $\rightarrow$ test $\rightarrow$ produkcija). Takođe, predmetna tenderska dokumentacija propisuje projektne faze i rok (ukupno 6 mjeseci, sa jasno naznačenim aktivnostima), čime ponuđači mogu planirati resurse bez "držanja u pripravnosti" van ugovorenih rokova, kao i ugovaranje do 5 servisa ne onemogućava ponuđače da paralelno učestvuju u drugim nabavkama jer se radi o standardnoj projektnoj dinamici sa definisanim fazama, kontrolnim tačkama i planom isporuka. Dalje, ističe da je predmetna tenderska dokumentacija sačinjena na funkcionalno-performansnim zahtjevima (arhitektura, sigurnost, interoperabilnost, performanse, HA), što je u skladu sa dobrim praksama javnog sektora za projekte dizajn i izgradnja i ovakav pristup smanjuje rizik promjena i izbjegava preuranjene specifikacije koje bi morale biti mijenjane nakon uvida u realne procese i integracione detalje čime se poštuju načela ekonomičnosti i efikasnosti. Navodi da je predmetna tenderska dokumentacija dovoljno precizna: propisuje arhitekturu (SOA), integracije (Oracle RAC 19c, komponenta za integraciju aplikacija), real-time prikaz, NSeID autentifikaciju, TLS, kontrolu pristupa, visoku dostupnost i skalabilnost, otpornost na kvarove, interoperabilnost, security-by-design/default, logovanje i izvještavanje, i SLA performanse (≤ 5 s u 95% slučajeva). To su mjerljivi kriterijumi na osnovu kojih ponuđači mogu dimenzionisati rješenje, cijenu i resurse. Određivanje broja e-servisa "do 5" je kvantitativno ograničenje (gornja granica) u okviru kojeg su svi ponuđači u jednakom položaju. Funkcionalna analiza služi preciziranju sadržaja svakog od servisa (opis poslovnog procesa, obrasci, validacije, integracije), a ne promjeni predmeta niti nekom "naknadnom" određivanju. Dalje, navodi da je tenderska dokumentacija izrađena u skladu sa zakonom, koristeći funkcionalno-performansni model specifikacije i fazični pristup

koji je standard u projektima razvoja e-servisa javne uprave. Predmet je određen, obim je limitiran i mjerljiv ("do 5" + propisani SLA/sigurnosni zahtjevi), a projektne faze i okruženja su jasno definisani. Dalje navodi da "opis predmeta javne nabavke" propisuje da je predmet: "razvoj javnog portala za građane Crne Gore... i implementacija do pet (5) elektronskih servisa (identifikuje, definiše ih i specificira Fond PIO tokom funkcionalne analize)", koji pristup je potpuno usklađen sa ZJN i dobrom praksom kod IT projekata tipa "analiza-dizajn-izvedba", gdje se predmet definiše okvirno, a detalji se razrađuju kroz funkcionalnu analizu – koja je jasno propisana kao obavezna projektna faza, pa broj servisa (do 5) predstavlja maksimalan obim unutar kog svi ponuđači imaju jednak položaj i mogu da formiraju cijenu. Smatra da pozivanje na Akcioni plan 2025–2026 i Strategiju reforme javne uprave nije pravno relevantno iz razloga jer se tenderska dokumentacija zasniva na zakonskim i tehničkim osnovama Fonda PIO, a ne na planskim dokumentima Vlade koji se odnose na širu reformu javne uprave. Fond PIO u okviru svog djelokruga definiše e-servise koji proizilaze iz njegovih zakonskih nadležnosti i procesa (npr. prikaz staža, doprinosa, prava, isplata). Stoga nije potrebno ni zakonito da se u tehničkoj dokumentaciji poziva na Akcioni plan, jer on nije izvor tehničkih specifikacija, već strateški dokument na nivou države. Navodi da je uslov o prebivalištu na teritoriji Crne Gore propisan isključivo radi obezbjeđenja efikasne komunikacije, dostupnosti i neposrednog angažovanja stručnjaka tokom implementacije projekta, imajući u vidu da se projekat realizuje u instituciji koja rukuje podacima od posebnog značaja i povjerljivosti i da uslov nije postavljen radi diskriminacije stranih ponuđača, već da bi se obezbijedila fizička prisutnost i operativna dostupnost stručnjaka na teritoriji Crne Gore tokom realizacije ugovora. Strani ponuđači nijesu isključeni iz postupka – mogu dostaviti ponude uz angažovanje stručnjaka koji imaju prebivalište u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom i pravilima o korišćenju kapaciteta drugih subjekata. Ipak, u cilju dodatnog pojašnjenja i otklanjanja svake mogućnosti različitog tumačenja, naručilac će izmijeniti tendersku dokumentaciju tako da se umjesto zahtjeva za prebivalište navede "boravište ili angažovanje na teritoriji Crne Gore tokom trajanja ugovora". Ističe da on zadržava stav da PMP sertifikat predstavlja relevantan dokaz o poznavanju projektne metodologije, planiranja i nadzora, što je direktno povezano sa poslovnom analizom u IT projektima, ali će pored PMP sertifikata, kao ekvivalent biti prihvaćen i "sertifikat iz oblasti poslovne analize, kao što je CBAP (Certified Business Analysis Professional) ili ekvivalent". Ovom izmjenom zadržava se cilj – dokazivanje kompetentnosti u projektima informacionih sistema – ali se širi krug potencijalnih ponuđača. Takođe, ističe da je prirodno i zakonito da se traži dokaz o stručnosti lica koje će na platformi raditi i da zahtjev ima za cilj da obezbijedi da stručnjak koji razvija integracione komponente posjeduje sertifikovano znanje proizvođača ili priznatog nezavisnog tijela za rad na integracionim rješenjima, pri čemu se ne favorizuje se nijedan vendor, već se osigurava da ponuđači angažuju kvalifikovane stručnjake koji posjeduju relevantne sertifikate za rad sa integracionim platformama koje su predmet nabavke. Obaveza dostavljanja ovlaštenja je standardna praksa u javnim nabavkama koje uključuju licencirane softverske proizvode, kako bi se spriječila isporuka neovlašćenih ili nelegalnih verzija softvera i obezbijedila podrška od strane proizvođača, pri čemu će u cilju dodatne pravne sigurnosti i transparentnosti, naručilac će izvršiti preciziranje tenderske dokumentacije tako da se naglasi da se ovlaštenje odnosi isključivo na softverske komponente koje su predmet nabavke (integraciona platforma), a ne na druge dijelove sistema (portal, e-servisi). Navodi da prihvata da je dio tehničkih podataka u

poglavlju "Postojeći informacioni sistem Fonda PIO i izvori podataka" zastario i ne odražava u potpunosti trenutno stanje informacionog sistema, budući da je Fond tokom 2023. godine izvršio modernizaciju infrastrukture kroz dva tenderska postupka objavljena na portalu CEJN (brojevi #42785 i #45610), ali te nepreciznosti nemaju uticaj na predmet ni obim nabavke, jer se predmet odnosi na razvoj e-servisa i integracione platforme, a ne na nabavku hardverskih komponenti. Međutim, u cilju transparentnosti, tačnosti i omogućavanja ravnopravnog učešća svih ponuđača, naručilac će izvršiti izmjenu tenderske dokumentacije u dijelu tehničkog opisa postojećeg informacionog Sistema.

Komisija za zaštitu prava je razmotrila žalbu, odgovor na žalbu, pobijanu tendersku dokumentaciju i ostale spise predmeta i utvrdila sljedeće:

Neosnovan je žalbeni navod žalioaca da je naručilac postupio suprotno članu 79 ZJN jer je kao predmet nabavke odredio implementaciju do pet (5) elektronskih servisa, a što će se naknadno precizirati, nakon funkcionalne analize, te da će zbog navedenog ponuđači biti u neizvjesnosti, jer će u svojoj ponudi morati angažovati kapacitete kao da će se raditi 5 elektronskih servisa. Ovo iz sljedećih tazloga:

Odredbom člana 79 ZJN propisano je da predmet nabavke mora biti određen po vrsti i nazivu, na način da predstavlja tehničku, tehnološku, funkcionalnu ili drugu cjelinu i omogućava sačinjavanje odgovarajuće ponude.

Takođe, odredbom člana 87 stav 1 ZJN propisano je da se tehničkim specifikacijama utvrđuju karakteristike koje su potrebne za robe, usluge i radove, zatim stavom 2 ovog člana propisano da je naručilac dužan da tehničkom specifikacijom omogući jednak pristup svim privrednim subjektima u postupku nabavke bez ograničavanja tržišne konkurencije, te stavom 3 ovog člana propisano da tehnička specifikacija, zavisno od vrste predmeta nabavke, sadrži opis, odnosno naziv predmeta nabavke u cjelini, po partijama i po stavkama, bitne karakteristike predmeta nabavke (kvalitet, dimenzija, oblik, bezbjednost, performansa, označavanje, rok upotrebe, jedinica mjere, količina i dr.) i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke koji su bitni za sačinjavanje ponude i izvršenje ugovora, uključujući i zahtjeve zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, socijalne zaštite i/ili zaštite i prenosa prava intelektualne svojine i stavom 4 tačka 1 ovog člana propisano da se tehnička specifikacija predmeta nabavke određuje kao zahtjev u vezi sa izvođenjem ili funkcionalni zahtjev, na način da traženi parametri budu dovoljno precizno definisani da ponuđači mogu da sačine odgovarajuću ponudu, a naručilac izvrši pravilan izbor najpovoljnije ponude.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom predvidio da su predmet nabavke "Usluge razvoja e-servisa Fonda", dok je tehničkom specifikacijom, pod tačkom 2 dao opis predmeta nabavke, te predvidio sljedeće: "Predmet nabavke su: Predmet ove nabavke je razvoj javnog portala za građane Crne Gore koji će omogućiti siguran, pouzdan i transparentan elektronski uvid u podatke iz internog informacionog sistema Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore (u daljem tekstu: FPIO). Portal mora biti razvijen u skladu sa savremenim tehnološkim principima i standardima i baziran na arhitekturi koja omogućava visoku dostupnost, sigurnost i interoperabilnost sa drugim informacionim sistemima javne uprave.

Predmet javne nabavke su:

- Nabavka perpetual licenci, instalacija i konfiguracija za integracionu platformu.
- Implementacija do pet (5) elektronskih servisa (identifikuje, definiše ih i specificira Fond penzijskog i invalidskog osiguranja tokom funkcionalne analize).
- Obuka: princip "train the trainer" (obuka trenera)
- Dokumentovanje.
- Garantno održavanje u trajanju jedne godine.

Predmet javne nabavke ne obuhvata hardverske komponente. Fond penzijskog i invalidskog osiguranja je obezbijedio hardverske resurse za ovaj projekat. Potrebno je uspostaviti dva okruženja (razvojno/testno i produkciono okruženje).

Sistem treba biti isporučen sa perpetual (trajnim) licencama za instalaciju komponente za integraciju aplikacija i messaging komponente za potrebe integracija aplikacija na produkcionom okruženju sa minimalno 2 core-a i na razvojnom/testnom okruženju sa minimalno 2 core-a, sa mogućnošću korišćenja bilo koje od pomenutih komponenti i/ili njihovih kombinacija, do ukupnog broja licenci.

Ponuđač je dužan da u ponudi dostavi projektni plan, sa opisom projektnih faza, koji minimalno mora da sadrži sledeće projektne faze:

1. Analiza, dizajn, izrada i odobravanje funkcionalne analize
2. Isporučka licenci
3. Instalacija i konfiguracija (integraciona platforma)
4. Razvoj i implementacija
5. Testiranje i osiguranje kvaliteta
6. Obuka korisnika
7. Implementacija u produkciju
8. Dokumentovanje (sistemsko, integracioni i korisničko) i primopredaja sistema.

Dakle, iz navedenog činjeničnog stanja jasno proizilazi da je naručilac predmetnom tenderskom dokumentacijom predmet nabavke odredio u skladu sa članom 79 ZJN, s obzirom da je predvidio da su predmet nabavke usluge razvoja e-servisa Fonda iz čega jasno proizilazi da je predmet određen po vrsti i nazivu, pa da predstavlja tehničku, tehnološku i funkcionalnu cjelinu koja omogućava sačinjavanje odgovarajuće ponude, te da je tehničku specifikaciju predmeta nabavke sačinio u skladu sa članom 87 stav 4 ZJN budući da je istom definisao dovoljno jasne i precizne parametre na osnovu kojih ponuđači mogu da sačine odgovarajuću ponudu, a naručilac izvrši pravilan izbor najpovoljnije ponude. Naime, činjenica da je naručilac tehničkom specifikacijom, u opisu predmeta nabavke naveo "Do pet (5) elektronskih servisa (identifikuje, definiše ih i specificira Fond penzijskog i invalidskog osiguranja tokom funkcionalne analize), ne čini tendersku dokumentaciju nepreciznom ili neizvjesnom za ponuđače, budući da je istom kao faza projekta predviđeno da su ponuđači dužni prethodno uraditi funkcionalnu analizu, dizajn, izrada i odobravanje funkcionalne analize na osnovu koje će tek biti moguće definisati i sam opis odnosno tačan broj elektronskih servisa.

Neosnovan je žalbeni navod žalioaca da naručilac vrši ograničavanje konkurencije na način što vrši prilagođavanje tehničkih karakteristika predmeta nabavke određenom

privrednom subjektu ili određenom predmetu. Ovo iz razloga što žalilac u žalbi nije dokazao, niti je uz žalbu priložio dokaz kojim potvrđuje svoje tvrdnje da su tehničke karakteristike predmeta nabavke prilagođene određenom privrednom subjektu ili određenom predmetu, iako je to bio dužan da učini shodno članu 194 stav 1 ZJN, kojim je propisano da je podnosilac žalbe dužan da u žalbi dokaže postojanje činjenica na kojim temelji svoje žalbene navode.

Neosnovan je žalbeni navod žalioaca da je naručilac povredio načelo konkurencije iz člana 8 ZJN iz razloga što postavljeni uslov kojim je predviđeno da developer posjeduje sertifikat "Profesionalna sertifikacija za integracionu platformu ili ekvivalent" nije jasan u pogledu vrste sertifikacije. Ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 101 ZJN propisano je da naručilac može, u skladu sa predmetom javne nabavke, tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da privredni subjekat ispunjava uslove: 1) za obavljanje djelatnosti, 2) ekonomske i finansijske sposobnosti, i/ili 3) stručne i tehničke osposobljenosti, zatim da uslovi iz stava 1 ovog člana mogu da se zahtijevaju na minimalnom nivou kojim se obezbjeđuje sposobnost privrednog subjekta da može uspješno da izvrši ugovor o javnoj nabavci u cjelini ili u određenom dijelu, u zavisnosti od toga da li ponudu podnosi za predmet nabavke u cjelini ili za određenu partiju, te da uslovi sposobnosti privrednog subjekta iz stava 1 ovog člana moraju da budu u vezi sa predmetom nabavke i srazmjerni predmetu nabavke, dok je odredbom člana 106 stav 1 ZJN propisano da tenderskom dokumentacijom, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 3 ovog zakona, može da se odredi, između ostalog i stručni i kadrovski kapaciteti koji su potrebni za izvršenje ugovora.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke kao uslov stručne i tehničke sposobnosti, između ostalog, predvidio, između ostalog, sljedeće: "3. Pozicija: Developer komponente za integraciju aplikacija Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godina iskustva na poslovima arhitekta na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema Sertifikat: Profesionalna sertifikacija za integracionu platformu ili ekvivalent; 4. Pozicija: Developer Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godine iskustva na poslovima developera na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema primjenom JavaSE tehnologija Sertifikat: Oracle Certified Professional, Java EE 7 Application Developer ili ekvivalent".

Dakle, iz navedenog činjeničnog stanja jasno proizilazi da je naručilac uslov stručne i tehničke sposobnosti u pogledu zahtijevanih stručnih i kadrovskih kapaciteta odredio u skladu sa članom 101 ZJN, budući da je isti propisan na minimalnom nivou kojim se obezbjeđuje sposobnost privrednog subjekta da uspješno izvrši predmetni ugovor o javnoj nabavci. Naime, naručilac je predmetnim uslovom zahtijevao da ponuđač ima najmanje jednu osobu angažovanu na poslovima arhitekta na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema, koja, između ostalog, posjeduje profesionalnu sertifikaciju za integracionu platformu ili ekvivalent. Imajući u vidu da se predmet nabavke odnosi na nabavku i implementaciju integracione platforme, opravdano je zahtijevati da stručno lice koje projektuje i razvija integracione komponente posjeduje sertifikovano znanje proizvođača ili priznatog nezavisnog tijela za rad na integracionim rješenjima. Takođe, ovako definisanim uslovom naručilac je

omogućio ponuđačima da kao dokaz ispunjevanja uslova dostave sertifikate koji potvrđuju znanje i iskustvo u radu sa sistemima za integraciju aplikacija i podataka, bez ograničavanja za koju integracionu platformu je potrebno dostaviti sertifikat zahtijevan predmetnom tenderskom dokumentacijom, čime je obezbijeđen princip konkurentnosti i nediskriminacije ponuđača.

Osnovan je žalbeni navod žalioца da je naručilac povredio načelo konkurencije iz člana 8 ZJN, te da postavljeni uslov kojim je predviđeno da poslovni analitičar posjeduje sertifikat "Project Management Professional (PMP ili ekvivalent)" ne potvrđuje da je osoba kompetenta za rad na poslovima poslovnog analitičara / dizajnera na izradi ili implementaciji ili održavanju informacionih sistema, već da je PMP sertifikat usmjeren u pravcu projekt menadžmenta - PMP (Project Management Professional), tj. da osoba posjeduje znanje, vještine, alate i tehnike neophodne za uspješno vođenje projekata, te da samim tim, ne može biti uslov za navedenu poziciju, jer se radi o drugim vještinama. Ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 101 ZJN propisano je da naručilac može, u skladu sa predmetom javne nabavke, tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da privredni subjekat ispunjava uslove: 1) za obavljanje djelatnosti, 2) ekonomske i finansijske sposobnosti, i/ili 3) stručne i tehničke osposobljenosti, zatim da uslovi iz stava 1 ovog člana mogu da se zahtijevaju na minimalnom nivou kojim se obezbjeđuje sposobnost privrednog subjekta da može uspješno da izvrši ugovor o javnoj nabavci u cjelini ili u određenom dijelu, u zavisnosti od toga da li ponudu podnosi za predmet nabavke u cjelini ili za određenu partiju, te da uslovi sposobnosti privrednog subjekta iz stava 1 ovog člana moraju da budu u vezi sa predmetom nabavke i srazmjerni predmetu nabavke, dok je odredbom člana 106 stav 1 ZJN propisano da tenderskom dokumentacijom, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 3 ovog zakona, mogu da se odrede, između ostalog i stručni i kadrovski kapaciteti koji su potrebni za izvršenje ugovora.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke kao uslov stručne i tehničke sposobnosti, između ostalog, predvidio sljedeće: "Vođa/menadžer projekta Min br. osoba 1 Min. iskustvo ≥ 3 godina iskustva na poslovima vođenja projekata na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema; Sertifikat Project Management Professional (PMP ili ekvivalent); 2. Pozicija: Poslovni analitičar: Min br. osoba 1 Min. iskustvo ≥ 5 godina iskustva na poslovima poslovnog analitičara/dizajnera na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih Sistema; Sertifikat Project Management Professional (PMP ili ekvivalent)".

Dakle, iz navedenog činjeničnog stanja jasno proizilazi da naručilac uslov stručne i tehničke sposobnosti u pogledu zahtijevanih stručnih i kadrovskih kapaciteta nije predvidio u skladu sa članom 101 ZJN budući da isti nije odredio na minimalnom nivou kojim se obezbjeđuje sposobnost privrednog subjekta da može uspješno da izvrši ugovor o javnoj nabavci. Naime, imajući u vidu da je naručilac predmetnim uslovom zahtijevao da ponuđač ima vođu/menadžera projekta koji, između ostalog posjeduje sertifikat Project Management Professional (PMP ili ekvivalent), to isti nije mogao za zahtijevanog poslovnog analitičara zahtijevati posjedovanje ovog sertifikata. Ovo iz razloga što zahtijevani sertifikat predstavlja međunarodno priznati profesionalni sertifikat iz oblasti upravljanja projektima, a što je u

konkretnom slučaju i obaveza vođe/menadžera projekta, pa je zahtjev naručioca da Vođa/menadžer projekta posjeduje Project Management Professional (PMP ili ekvivalent) u potpunosti zakonit, jer je u vezi sa predmetom nabavke, srazmjeran predmetu nabavke, pa složenost i vrijednost projekta u potpunosti opravdavaju ovaj uslov, dok nasuprot tome, zahtjev da pored vođe/menadžera projekta Sertifikat Project Management Professional (PMP ili ekvivalent) posjeduje i poslovni analitičar, nije u skladu sa navedenom odredbom ZJN, niti je neophodan za uspješno izvršenje ugovora o javnoj nabavci, jer isti u konkretnom nije povezan sa ulogom tj. funkcijom koju će poslovni analitičar obavljati u konkretnom postupku javne nabavke, jer ovaj sertifikat ne dokazuje kompetencije za vršenje poslovne analize, već kompetenciju za upravljanje projektom, a posebno pri činjenici što je zahtijevanjem sertifikata za vođu/menadžera projekta obezbijedio minimalni nivo sposobnosti privrednog subjekta da može uspješno da izvrši ugovor o javnoj nabavci.

Osnovan je žalbeni navod žalioca da je naručilac zahtijevanim uslovom stručne i tehničke sposobnosti povrijedio načelo konkurencije, iz razloga što se zahtijeva dostavljanje potvrde o prebivalištu na teritoriji Crne Gore, na koji način se isključuju inostrani ponuđači, čiji zaposleni nemaju prebivalište na teritoriji Crne Gore. Ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 8 ZJN propisano je da je naručilac dužan da u postupku javne nabavke obezbijedi konkurenciju između privrednih subjekata, u skladu sa zakonom, te da naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju između privrednih subjekata, a naročito ne smije da onemoguću učešće privrednog subjekta u postupku javne nabavke neopravdanom primjenom pregovaračkog postupka ili primjenom diskriminatornih uslova i kriterijuma ili mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti, dok je članom 10 ZJN propisano da je naručilac dužan da obezbijedi da svi privredni subjekti u postupku javne nabavke imaju ravnopravan tretman, zatim da naručilac ne smije da određuje uslove kojima se vrši nacionalna ili teritorijalna diskriminacija po predmetu nabavke ili druga diskriminacija privrednih subjekata, ni diskriminacija koja proizilazi iz klasifikacije djelatnosti koju obavlja privredni subjekat.

Odredbom člana 101 ZJN propisano je da naručilac može, u skladu sa predmetom javne nabavke, tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da privredni subjekat ispunjava uslove: 1) za obavljanje djelatnosti, 2) ekonomske i finansijske sposobnosti, i/ili 3) stručne i tehničke osposobljenosti, zatim da uslovi iz stava 1 ovog člana mogu da se zahtijevaju na minimalnom nivou kojim se obezbjeđuje sposobnost privrednog subjekta da može uspješno da izvrši ugovor o javnoj nabavci u cjelini ili u određenom dijelu, u zavisnosti od toga da li ponudu podnosi za predmet nabavke u cjelini ili za određenu partiju, te da uslovi sposobnosti privrednog subjekta iz stava 1 ovog člana moraju da budu u vezi sa predmetom nabavke i srazmjerni predmetu nabavke, dok je odredbom člana 106 stav 1 ZJN propisano da tenderskom dokumentacijom, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 3 ovog zakona, mogu da se odrede, između ostalog i stručni i kadrovski kapaciteti koji su potrebni za izvršenje ugovora.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke kao uslov stručne i tehničke sposobnosti, između ostalog, predvidio sljedeće: "Privredni subjekat je dužan da posjeduje

minimum stručnih i kadrovskih kapaciteta koji su potrebni za izvršenje ugovora i to: Minimum 8 stručnjaka angažovanih na projektu, koji imaju prebivalište na teritoriji Crne Gore. Ključno osoblje treba da zadovoljava sljedeće kriterijume: 1. Pozicija: Voda/menadžer projekta Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godina iskustva na poslovima vođenja projekata na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema Sertifikat: Project Management Professional (PMP ili ekvivalent); 2. Pozicija: Poslovni analitičar Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 5 godina iskustva na poslovima poslovnog analitičara/dizajnera na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema Sertifikat: Project Management Professional (PMP ili ekvivalent); 3. Pozicija: Developer komponente za integraciju aplikacija Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godina iskustva na poslovima arhitekta na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema Sertifikat: Profesionalna sertifikacija za integraciju platformu ili ekvivalent; 4. Pozicija: Developer Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godine iskustva na poslovima developera na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema primjenom JavaSE tehnologija Sertifikat: Oracle Certified Professional, Java EE 7 Application Developer ili ekvivalent; 5. Pozicija: UI/UX dizajner Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godine iskustva na poslovima UI/UX na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema; 6. Pozicija: Administrator baze podataka Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godine iskustva na poslovima administratora baze podataka na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema Sertifikat: Oracle Database Administration Certified Professional ili ekvivalent, Oracle Certified Expert, Oracle Database: RAC Infrastructure Administrator ili ekvivalent; 7. Pozicija: Sistem inženjer Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godine iskustva na poslovima sistem inženjera na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema Sertifikat: Red Hat Certified Engineer ili ekvivalent; 8. Pozicija: DevOps inženjer Min br. Osoba: 1 Min. iskustvo: ≥ 3 godine iskustva na poslovima DevOps inženjera na izradi i/ili implementaciji i/ili održavanju informacionih sistema; Za svo ključno osoblje je potrebno dostaviti dokaz o načinu angažovanja radne snage (prijava na osiguranje zaposlenog, ugovor o radu, sporazum o preuzimanju zaposlenog, ugovor o korišćenju sposobnosti drugog subjekta ili drugi akt u skladu sa zakonom) sa odgovarajućim referencama koje su potrebne za izvršenje predmeta nabavke u skladu sa zakonom, potvrde/reference izdate od strane korisnika usluga o angažovanju u uspješno realizovanim projektima, koje još sadrže: opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora, konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen i ulogu/poziciju stručnjaka u realizaciji pružene usluge, kao i potvrdu o prebivalištu na teritoriji Crne Gore izdata od strane nadležnog organa".

Dakle, iz navedenog činjeničnog stanja jasno proizilazi da je naručilac uslov stručne i tehničke sposobnosti kojim je zahtijevao da ponuđači za angažovane stručne i kadrovske kapacitete dostave potvrdu o prebivalištu na teritoriji Crne Gore izdatu od strane nadležnog organa, predvidio suprotno odredbi člana 101 ZJN kojim je propisano da je naručilac dužan da obezbijedi da svi privredni subjekti u postupku javne nabavke imaju ravnopravan tretman, te da ne smije da određuje uslove kojima se vrši nacionalna ili teritorijalna diskriminacija po predmetu nabavke ili druga diskriminacija privrednih subjekata. Ovo posebno pri činjenici što iz odredbe člana 135b stav 1 tačka 7 ZJN proizilazi da u postupku provjere izjave privrednog subjekta, komisija može da traži dostavljanje dokaza o stručnim i kadrovskim kapacitetima

angažovane radne snage, i to: a) stručnoj spremi (diploma, uvjerenje, svjedočanstvo ili drugi odgovarajući akt nadležnog organa ili organizacije); b) stručnoj osposobljenosti (sertifikat, uvjerenje ili drugi akt nadležnog organa ili organizacije); c) stručnom iskustvu u vezi sa predmetom nabavke (potvrda ili drugi akt nadležnog organa, investitora ili korisnika); d) načinu angažovanja radne snage (prijava na osiguranje zaposlenog, ugovor o radu, sporazum o preuzimanju zaposlenog, ugovor o korišćenju sposobnosti drugog subjekta ili drugi akt u skladu sa zakonom), dok nijedna odredba ne predviđa mogućnost zahtijevanja potvrde o prebivalištu kao dokaza ispunjenosti uslova stručne i tehničke sposobnosti.

Osnovan je žalbeni navod žalioca da postoji ograničavanje konkurencije u dijelu koji se odnosi na zahtjev prema kojem je ponuđač dužan da dostavi pisano ovlaštenje (autorizaciju) izdato od proizvođača, ovlaštenog zastupnika ili distributera software-a, za integracionu platformu. Ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 8 stav 2 ZJN propisano je da naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju između privrednih subjekata, a naročito ne smije da onemogući učešće privrednog subjekta u postupku javne nabavke primjenom diskriminatorских uslova i kriterijuma ili mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke kao "drugi uslov" predvidio sljedeće: "Ponuđač je dužan da dostavi pisano ovlaštenje (autorizaciju) izdato od proizvođača, ovlaštenog zastupnika ili distributera software-a, za integracionu platformu".

Shodno navedenom, a nasuprot odredbi člana 8 ZJN, naručilac je pobijanom tenderskom dokumentacijom, predvidio da je ponuđač dužan da u ponudi dostavi traženo ovlaštenje isključivo od proizvođača ili ovlaštenog zastupnika ili distributera software-a, za integracionu platformu, na koji način je ograničio konkurenciju jer je onemogućio da u ovom postupku javne nabavke učestvuju privredni subjekti koji traženo ovlaštenje imaju od predstavnika proizvođača serverske i storage opreme. Prilikom odlučivanja o ovom žalbenom navodu, Komisija za zaštitu prava je imala u vidu stav Upravnog suda Crne Gore iznijet u presudi U.br. 4816/18 od 01.11.2019.g.

Osnovan je žalbeni navod žalioca da su u okviru tenderske dokumentacije objavljene informacije u vezi sa postojećim sistemom, koje ne odgovaraju stvarnom činjeničnom stanju, odnosno da je netačno opisan postojeći sistem Fonda PIO, jer je naveden opis sistema kakav je bio prije 2023.g., sa verzijama opreme i Oracle baze koje se više ne koriste, jer su hardverska i softverska komponenta nadograđene tokom 2023.g. kroz dva tenderska postupka: [https://cejn.gov.me/tenders / view-tender /45610](https://cejn.gov.me/tenders/view-tender/45610) ;<https://cejn.gov.me/tenders/view-tender/42785>, na koji način je naručilac onemogućio ponuđače da sačine odgovarajuću ponudu. Ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 86 stav 1 ZJN propisano je da je naručilac dužan da tendersku dokumentaciju sačini na jasan, precizan i razumljiv način kojim se omogućava podnošenje odgovarajućih i uporedivih prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda, dok je odredbom člana

87 stav 1 ZJN propisano da se tehničkim specifikacijama utvrđuju karakteristike koje su potrebne za robe, usluge i radove, zatim stavom 2 ovog člana propisano da je naručilac dužan da tehničkom specifikacijom omogućiti jednak pristup svim privrednim subjektima u postupku nabavke bez ograničavanja tržišne konkurencije, te stavom 3 ovog člana propisano da tehnička specifikacija, zavisno od vrste predmeta nabavke, sadrži opis, odnosno naziv predmeta nabavke u cjelini, po partijama i po stavkama, bitne karakteristike predmeta nabavke (kvalitet, dimenzija, oblik, bezbjednost, performansa, označavanje, rok upotrebe, jedinica mjere, količina i dr.) i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke koji su bitni za sačinjavanje ponude i izvršenje ugovora, uključujući i zahtjeve zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, socijalne zaštite i/ili zaštite i prenosa prava intelektualne svojine i stavom 4 ovog člana propisano da se tehnička specifikacija predmeta nabavke određuje: 1) kao zahtjev u vezi sa izvođenjem ili funkcionalni zahtjev, na način da traženi parametri budu dovoljno precizno definisani da ponuđači mogu da sačine odgovarajuću ponudu, a naručilac izvrši pravilan izbor najpovoljnije ponude; 2) upućivanjem na crnogorske standarde, norme ili srodne dokumente, tehničke propise i tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izvođenje radova ili upotrebu roba, koji su usaglašeni sa evropskim standardima, tehničkim propisima ili zajedničkim tehničkim specifikacijama, uz navođenje riječi "ili ekvivalentan", a ako takve norme, tehnički propisi i tehničke specifikacije ne postoje u Crnoj Gori, upućivanjem na evropske standarde, tehničke propise, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodne norme i druge tehničke referentne sisteme koje su utvrdila evropska tijela za normiranje.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom utvrdio tehničku specifikaciju kojom je pod tačkom 1. Naveo podatke o postojećem informacionom sistemu fpio i izvore podataka koji sadrže sljedeće: "Postojeći informacioni sistem Fonda PIO izgrađen je na ORACLE platformi korišćenjem Oracle Developer Suite razvojnih alata. Projekat je uveden u produkciju upotrebu tokom 2009 godine. Glavni moduli su sljedeći:

1. CORE aplikacije

- a. Aktivni osiguranici i obveznici uplata doprinosa
- b. Kancelarijsko poslovanje i ostvarivanje prava
- c. Izračun visine prava:
 - i. po novom zakonu o PIO (od 2004. godine)
 - ii. po starom zakonu o PIO (do 2004. godine)
- d. Isplata prava
- e. Praćenje i analiza uplata za doprinose

2. Poslovni aplikativni softver

- a. Finansijsko poslovanje
- b. Obračun zarada
- c. Kadrovska služba
- d. Osnovna sredstva
- e. Ugovori o djelu.

Sav izvorni kod aplikacija je vlasništvo Fonda.

Postojeći aplikativni softver je izgrađen korišćenjem razvojnih alata:

- 1. ORACLE Developer Suite 10g – Forms & Reports builder
- 2. ORACLE Database 11g.

Detaljna projektna dokumentacija se sastoji od sljedećih segmenata:

1. Projektno rješenje CORE aplikacija
2. Specifikacija baze i izvorni kod za modul Isplata
3. Specifikacija baze i izvorni kod za modul Prava (Kancelarijsko poslovanje, izračun visine prava po starom i novom zakonu)
4. Specifikacija baze i izvorni kod za modul Osiguranici
5. Specifikacija baze i izvorni kod za modul Fonda (podaci sa starog sistema, prije 2009 godine, u izvornom obliku)
6. Specifikacija baze i izvorni kod za modul Arhiva isplata (arhiva isplatnih podataka od 1991 do 2009 godine)
7. Specifikacija baze i izvorni kod za modul Dop (Evidencija uplata za doprinose preko ZOP-a i Uprave prihoda)
8. Projekat izvedenog stanja sistemskog dijela.

Za aplikativnu komponentu iskorišćen je Oracle Application Server 10g R2 Forms&Reports services. Za baznu komponentu je iskorišćena Oracle 19c baza podataka koja je instalirana kao RAC (Real Application Cluster) baza. Operativni sistem na aplikativim serverima je: RedHat Enterprise Linux 5.3 x64. Operativni sistem na baznim serverima je: RedHat Enterprise Linux 5.5 x64.

Aplikativni Serveri. Postavka aplikativnih servera je izabrana u skladu sa dva osnovna zahtjeva koje aplikativni softver treba da ispuni:

- Pouzdanost
- Dobre performance

Za ispunjenje navedenih uslova iskorišćena su tri servera sa sledećim karakteristikama:

Server Br. Procesora RAM Memorija

APP1	2	6GB
APP2	2	6GB
APP3	2	6GB
REP1	1	2GB

Na serverima APP1 i APP2 je aktivna Forms instanca Oracle Application Server-a 10g R2 (10.2.2.0) i to su Aplikativni serveri u sistemu. Korisnici na sistemu koriste Aplikativne servere za rad sa aplikacijom. Na serveru REP1 je aktivna Reports instance Oracle Application Server-a 10g R2 (10.2.2.0) i to je Report server u sistemu. Korisnici Report server koriste za izradu izvještaja iz aplikacije.

Bazni Serveri

Da bi se postigao jedan od bitnijih uslova za High Availability baznog sloja, tj. da bi se dobilo na pouzdanosti, dostupnosti, raspoloživosti baznog sloja, sistema uopšte, na Baznim serverima je instaliran Oracle Database 11gR2 RAC software sa PatchSet-om 3 (10.2.0.4), tj. na lokalnim diskovima su instalirani Oracle Clusterware i RAC database software, dok su shared storage diskovi sa Storage-a iskorišćeni za instalaciju Clusterware repozitorijuma i Oracle Database fajlova, redolog, control fajlova, kao i fajlova za backup i restore. RAC se sastoji iz dva nodea DB1 i DB2.

Na shared diskovima za Clusterware je podignut OCFS2 fajl sistem, dok su diskovi za bazne fajlove kreirani pomoću ASMLIB (Automatic Storage Management) paketa.

Hardverske karakteristike baznih servera su:

Server Br. Procesora RAM Memorija

DB1 4 16GB

DB2 4 16GB

Na oba servera podignute su ASM instance, ASM1, tj ASM2. Baza je kreirana i instance podignute na oba servera (PIO1,PIO2). Baza je kreirana u ARCHIVELOG modu.

Komisija za zaštitu prava je uvidom na ESJN utvrdila da je naručilac dana 03.03.2023.g. objavio otvoreni postupak javne nabavke usluga "Oracle tehnološki softveri za potrebe data centra", te dana 28.04.2023.g. objavio otvoreni postupak javne nabavke usluga "Serverska infrastruktura za potrebe Fonda PIO", koje usluge podrazumijevaju nadogradnju postojećeg informacionog sistema Fonda PIO, a koje podatke naručilac nije naveo u tački 1. tehničke specifikacije pobijane tenderske dokumentacije u kojoj su navedeni podaci o postojećem informacionom sistemu Fonda PIO i izvori podataka.

Pri ovakvom stanju stvari, Komisija za zaštitu prava nalazi da naručilac pobijanu tendersku dokumentaciju nije sačinio u skladu sa članom 86 stav 1 i članom 87 stav 1 ZJN, budući da tehničkom specifikacijom nije utvrdio karakteristike postojećeg unaprijeđenog informacionog sistema koje su potrebne za sačinjavanje odgovarajućih i uporedivih ponuda, već je u tehničkoj specifikaciji utvrdio karakteristike sistema prije nego što su hardverske i softverske komponente nadograđene tokom 2023.g. kroz postupak nabavke usluga "Oracle tehnološki softveri za potrebe data centra" i postupak nabavke usluga "Serverska infrastruktura za potrebe Fonda PIO".

Osnovan je žalbeni navod žalioaca da naručilac u tehničkoj specifikaciji, u okviru tačke 4. "Tehnički, funkcionalni i nefunkcionalni zahtjevi", podtačka 4.1.1. "Integraciona platforma – opšti zahtjevi", nije jasno definisao sadržaj i značenje termina "čisto open source rješenje" i "od jednog vendora", budući da isti ne predstavljaju jasno utvrđene pojmove u oblasti informacionih tehnologija. Ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 86 stav 1 ZJN propisano je da je naručilac dužan da tendersku dokumentaciju sačini na jasan, precizan i razumljiv način kojim se omogućava podnošenje odgovarajućih i uporedivih prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda, dok je odredbom člana 87 stav 1 ZJN propisano da se tehničkim specifikacijama utvrđuju karakteristike koje su potrebne za robe, usluge i radove, zatim stavom 2 ovog člana propisano da je naručilac dužan da tehničkom specifikacijom omogućiti jednak pristup svim privrednim subjektima u postupku nabavke bez ograničavanja tržišne konkurencije, te stavom 3 ovog člana propisano da tehnička specifikacija, zavisno od vrste predmeta nabavke, sadrži opis, odnosno naziv predmeta nabavke u cjelini, po partijama i po stavkama, bitne karakteristike predmeta nabavke (kvalitet, dimenzija, oblik, bezbjednost, performansa, označavanje, rok upotrebe, jedinica mjere, količina i dr.) i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke koji su bitni za sačinjavanje ponude i izvršenje ugovora, uključujući i zahtjeve zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, socijalne zaštite i/ili zaštite i prenosa prava intelektualne svojine i

stavom 4 ovog člana propisano da se tehnička specifikacija predmeta nabavke određuje: 1) kao zahtjev u vezi sa izvođenjem ili funkcionalni zahtjev, na način da traženi parametri budu dovoljno precizno definisani da ponuđači mogu da sačine odgovarajuću ponudu, a naručilac izvrši pravilan izbor najpovoljnije ponude; 2) upućivanjem na crnogorske standarde, norme ili srodne dokumente, tehničke propise i tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izvođenje radova ili upotrebu roba, koji su usaglašeni sa evropskim standardima, tehničkim propisima ili zajedničkim tehničkim specifikacijama, uz navođenje riječi "ili ekvivalentan", a ako takve norme, tehnički propisi i tehničke specifikacije ne postoje u Crnoj Gori, upućivanjem na evropske standarde, tehničke propise, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodne norme i druge tehničke referentne sisteme koje su utvrdila evropska tijela za normiranje.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom utvrdio tehničku specifikaciju kojom je pod tačkom 4. "Tehnički, funkcionalni i nefunkcionalni zahtjevi" pod tačkom 4.1.1. Integraciona platforma-opšti zahtjevi naveo: "Rješenje mora biti proizvod vendora. Čisto open source rješenje nije prihvatljivo. Sve zahtijevane funkcionalnosti treba da budu od jednog vendora kako bi se minimizirali troškovi održavanja i napora. Svi softverski komponenti potrebni za normalan rad platforme moraju biti uključeni u licence".

Pri ovakvom stanju stvari, Komisija za zaštitu prava nalazi da naručilac osporenu tendersku dokumentaciju nije sačinio u skladu sa članom 86 stav 1 i članom 87 stav 1 ZJN, budući da tehničkom specifikacijom, u dijelu koji se odnosi na integracionu platformu, nije na jasan, precizan i nedvosmislen način definisao pojam rješenja koje mora biti "proizvod vendora", odnosno integracione platforme jednog isporučioca softverskog rješenja. Naime, iz navedene formulacije nije jasno da li se pod navedenim pojmom podrazumijeva rješenje koje obezbjeđuje komercijalnu podršku i garanciju isporučioca radi obezbjeđenja kontinuiteta održavanja i podrške, ili se istim neopravdano isključuju open-source tehnologije, iako iste mogu imati obezbijeđenu validnu komercijalnu podršku jednog isporučioca softverskog rješenja.

Shodno navedenom Komisija za zaštitu prava nalazi da je pobijana tenderska dokumentacija, nezakonita u dijelu "Uslovi za učešće u postupku i zahtjevi u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke" pod tačkom 5 "Stručna i tehnička sposobnost" i pod tačkom 8 "drugi uslovi", te u dijelu tehničke specifikacije pod tačkom 1. "postojeći informacioni sistem fpio i izvori podataka" i u dijelu tehničke specifikacije pod tačkom 4. "tehnički, funkcionalni i nefunkcionalni zahtjevi" zbog čega istu treba poništiti u naznačenom dijelu, kako bi naručilac otklonio utvrđene nepravilnosti u skladu sa članom 94 ZJN, a što je dužan da učini shodno članu 192 stav 3 ZJN.

Pored ispitivanja žalbenih navoda žalioaca, Komisija za zaštitu prava je, u skladu sa članom 196 ZJN, po službenoj dužnosti, utvrdila da u ovoj fazi postupka javne nabavke nije učinjena nijedna od bitnih povreda pravila postupka javne nabavke iz člana 195 stav 1 ovog Zakona.

S obzirom da je žalba usvojena, Komisija za zaštitu prava će vratiti žaliocu sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje žalbenog postupka, u iznosu od 2.603,31 eura, shodno članu 188 stav 5 ZJN.

Takođe, iz istih razloga, Komisija za zaštitu prava nalazi da je osnovan zahtjev žalioaca za naknadu troškova postupka na ime sastava žalbe, pa imajući u vidu da je članom 206 stav 4 ZJN propisano da se naknada za rad advokata određuje u skladu sa Advokatskom tarifom za sačinjavanje podnesaka za neprocjenjive predmete u upravnom postupku i upravnom sporu, kao i činjenicu da je žalba sačinjena od strane advokata za kojeg nije dostavljen dokaz da je registrovan kao obveznik PDV-a, to mu se određuju troškovi postupka po ovom osnovu u iznosu od 400,00 eura, bez PDV-a, u skladu sa članom 1 stav 3, tarifnim brojem 6 tačka 8 i tarifnim brojem 9 Advokatske tarife Crne Gore ("Sl. list CG", broj 79/17), koje troškove mu je naručilac dužan nadoknaditi u skladu sa članom 94 stav 3 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) i članom 12 stav 3 Uredbe o naknadi troškova i nagradi u upravnom postupku ("Sl. list CG", broj 18/16), jer je predmetni postupak javne nabavke pokrenut po službenoj dužnosti, a po žalbi je odlučeno u korist žalioaca.

Na osnovu izloženog, a primjenom člana 192 stav 1 tačka 8 i člana 206 stav 1 ZJN, Komisija za zaštitu prava je odlučila kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom Upravnom sudu Crne Gore u roku od 20 dana od dana objavljivanja ovog rješenja na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava.

Danom objavljivanja ovog rješenja na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava, smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku, shodno članu 193 stav 4 ZJN.

Predsjednik vijeća,
Marina Mitrović

Dostavna naredba:

- Objaviti rješenje na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava u roku od tri dana od dana donošenja rješenja,
- dostaviti u a/a